Gemeente Bronckhorst

Bestemmingsplan 'Buitengebied; IJzerhorst ong. Vierakker' (wijzigingsplan ex 3.6 Wro)

Datum: december 2015
Project: GBO691
NL.IMRO.1876.BP01043-ON01

OOSTZEE ontwerp & omgeving
Statenlaan 8
6828 WE Arnhem

Mobiel 06 - 444 15 446
www.oostzee.nl
w.hijmans@oostzee.nl

1. Inleiding **3**
1.1 Aanleiding **3**
1.2 Beschrijving bestaande situatie **4**
2. Wettelijk kader **5**
3. Beschrijving van het project **7**
3.1 Locatie **7**
3.2 De omgeving **7**
3.3 De inrichting **7**
4. Milieuaspecten **9**
4.1 Effecten van de ingrepen **9**
4.2 Flora en Fauna **9**
4.3 Archeologische waarden **9**
5. Juridische paragraaf **15**
6. Planeconomische aspecten **15**

Bijlagen

- Inrichtingsplan
- Archeologisch onderzoek
- Akkoord Waterschap Rijn en IJssel

1. Inleiding

Het voorliggende bestemmingsplan is een wijzigingsplan ex artikel 3.6 Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) van het bestemmingsplan Buitengebied 2005; Hengelo/Vorden, vastgesteld op 27 april 2006, en gedeeltelijk goedgekeurd op 5 december 2006 nr. 2006-011389.

1.1 Aanleiding

Dit plan beoogt de planologische basis te leggen voor de realisatie van natuurontwikkeling op een aantal percelen op hoek van de Koekoekstraat en IJzerhorst te Vierakker. Deze percelen zijn in eigendom van Bureau Beheer Landbouwgronden. Het Bureau Beheer Landbouwgronden heeft deze gronden in het verleden verworven bij de verplaatsing van een agrarisch bedrijf (melkveebedrijf) aan de Koekoekstraat.
De initiatiefneemster heeft het voornemen deze gronden aan te kopen en grotendeels in te inrichten met inachtneming van de natuurdoelstellingen die de provincie heeft aangegeven in het beheerplan natuur en landschap Gelderland. De aan te kopen percelen sluiten aan op percelen die reeds in bezit zijn van de initiatiefneemster. De Dienst Landelijk Gebied (hierna te noemen: DLG) heeft een (pre)advies opgesteld voor de inrichting van het gebied. De gegevens uit dit advies zijn gebruikt als grondslag van de natuurinrichting. Daarnaast wordt er gebruikt gemaakt van de fosfaatonderzoeken die uitgevoerd zijn in opdracht van DLG. Deze onderzoeken bepalen de diepte die afgegraven dient te worden bij de beheereenheden om de desbetreffende natuurdoeltypen te realiseren.

Luchtfoto globale ligging plangebied (rood omcirkeld)

Het totale gebied – inclusief de aan te kopen gronden - sluit aan op landgoed Hackfort, eigendom van vereniging Natuurmonumenten. De voorgenomen maatregelen bestaan uit drie doelpakketten, te weten:

- 10.01 Nat Schraalland;
- 12.02 Kruiden en faunarijk grasland;
- 15.02 Dennen-, eiken en beukenbos.

Om het gebruik van de agrarische gronden om te kunnen zetten naar natuur moet het bestemmingsplan worden gewijzigd.

luchtfoto met ligging percelen bestemd voor natuurontwikkeling

1.2 Beschrijving bestaande situatie

De locatie op de hoek van de Koekoekstraat en IJzerhorst te Vierakker is globaal gelegen ten noorden van de kern Wichmond in het buitengebied van de gemeente Bronckhorst. Ten noorden, noordoosten en zuidoosten van het plangebied bevindt zich een waardevol bos- en natuurgebied. Aan de westzijde wordt het perceel begrensd door agrarisch gebied met verspreid liggende boerderijen.

De betrokken percelen voor de natuurontwikkeling hebben de kadastrale aanduiding Vorden sectie S, de nummers 29, 33, 618, 619, 933 en 1136.

2. Wettelijk kader

In het bestemmingsplan Buitengebied 2005 Hengelo/Vorden en de correctieve herziening 'Buitengebied; Hengelo-Vorden 2005/2008' heeft dit gebied de bestemming 'Agrarisch gebied met natuur- en landschapswaarden' en 'Agrarisch gebied met hoge natuur- en landschapswaarden' is een wijzigingsbevoegdheid ex artikel 3.6 Wro opgenomen. Burgemeester en wethouders kunnen op de verbeelding aangegeven agrarische gronden omzetten naar bos en/of nieuwe natuur.

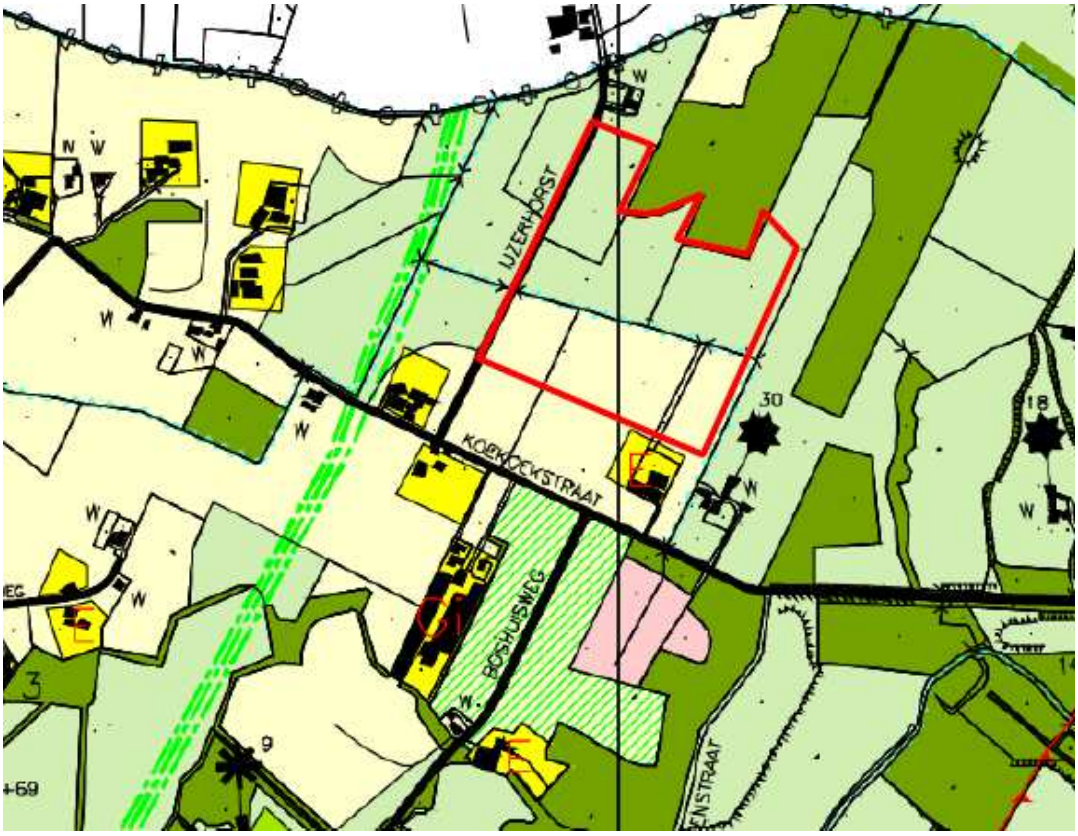

Afbeelding uitsnede verbeelding met ligging plangebied (rood omlijnd)

In artikel 17 van de regels zijn een aantal nadere voorwaarden opgenomen met betrekking tot deze wijzigingsbevoegdheid. Voor gebruikmaking van de wijzigingsbevoegdheid moet aan drie criteria worden voldaan:
1. Het plan versterkt de bestaande landschapsstructuur en GNN (voorheen EHS) en past in het landschapsbeleid van de gemeente en het Gebiedsplan Natuur en Landschap van de provincie;
2. De bestemmingsplanwijziging komt tot stand op basis van vrijwilligheid;
3. De belangen van in de omgeving aanwezige functies en waarden mogen niet onevenredig worden geschaad.

Het initiatief voldoet aan bovenstaande voorwaarden. Burgemeester en wethouders zijn dan ook voornemens toepassing te geven aan de eerdergenoemde wijzigingsbevoegdheid ex artikel 3.6 Wro.

3. Beschrijving van het project

3.1 Locatie

Het gebied waar de natuurontwikkeling plaatsvindt ligt ten oosten van de IJzerhorst en ten noorden De Koekoekstraat te Vierakker en heeft een oppervlakte van circa 13, 1 ha. Het plangebied wordt aan de noord-, oost- en zuidzijde omsloten door bospercelen, afgewisseld met agrarische percelen en woningen.

3.2 De omgeving

De locatie maakt deel uit van het zogenaamde "Landgoederenlandschap" dat gekenmerkt wordt door een relatief grote afwisseling van bossen, lanen, waterpartijen en landbouwgronden waarbij landhuizen, de bijbehorende tuinen en bouwwerken en karakteristieke boerderijen voor de nodige architectonische accenten zorgen. In landschappelijk opzicht is de omgeving in de afgelopen 100 jaar weinig veranderd.

Het perceel en omgeving in het begin van de vorige eeuw

De gronden van het plangebied sluiten aan op de gronden van landgoed Hackfort, die ten zuiden van het plangebied zijn gelegen. De gronden van het landgoed zijn in bezit van Stichting Natuurmonumenten.

3.3 De inrichting

De eigenaar van het landgoed heeft het verzoek tot functiewijziging van de aangegeven percelen van agrarisch naar natuur en de aanleg van twee bospercelen. De provincie Gelderland heeft het betreffende perceel in het Gebiedsplan Gelderland aangewezen voor de ontwikkeling van nieuwe natuur.

Uit nader onderzoek door de Dienst landelijk gebied van de provincie blijkt dat het perceel voldoende kansen biedt voor de natuurontwikkeling. De agrarische gronden zullen worden omgezet naar:

- Nat schraalland met een oppervlakte van 8.145 ha. Nat schraalland is zeer oud boerengrasland. Nat schraalland is echter minder productief en de bodem is heel slap. De graslanden zijn daardoor slecht toegankelijk, ze kunnen ’s winters onder water staan maar zullen ’s zomers oppervlakkig uitdrogen. Door jaarlijks te hooien blijft het voedselarme karakter behouden. De variatie in de graslanden is groot. Blauwgraslanden en kleine zeggenvegetaties worden tot nat schraalland gerekend. Hiermee in mozaïek voorkomende dotterbloemhooilanden en veldrusschraallanden worden ook tot nat schraalland gerekend.

- Kruiden- en faunarijk grasland met een oppervlakte van 3.507 ha. Kruiden- en faunarijk grasland omvat graslanden die kruidenrijk zijn, maar niet tot de schraallanden, vochtig hooiland, zilt grasland en overstromingsgrasland of glanshaverhooiland behoren. Diverse soorten ruigte en struweel kunnen in dit grasland voorkomen. Het grasland wordt meestal extensief beweid of gehooid en niet of slechts licht bemest.
- Dennen-, eiken- en beukenbos met een oppervlakte van 1.411 ha. Veel van deze bossen komen voor op zure, droge en zandige bodems. Wanneer de bodem meer leem bevat, kennen de bossen een grotere floristische rijkdom. Ook vochtiger typen van deze bossen met pijpenstrootje in de ondergroei behoren hiertoe.

Het plangebied is ten behoeve van de inrichting verdeeld in 7 beheerseenheden. Beheerseenheden 1, 2 en 5 zullen respectievelijk grotendeels, deels en geheel worden afgegraven. De beheerseenheden 3 en 4 bestaan nu ook al uit grasland en zullen door verschraling door middel van niet bemesten, maaien en afvoer van maaisel worden beheerd. De beheerseenheden 6 en 7 worden ingeplant met bosplantsoen, 6270 stuks.

In beheerseenheid 1 ligt een A-watergang die gedeeltelijk gedempt (en verlegd) wordt tot het gewenste nivo van het perceel. De watergang wordt gedempt met materiaal van de nieuw te graven A-watergang. Deze A-watergang ligt aan de zuid- en westrand van het plangebied.

Het inrichtingsplan is als bijlage aan dit wijzigingsplan toegevoegd.

De provincie heeft op 26 januari 2015 een ontgrondingsvergunning verleend. Bij besluit van 15 mei 2015 is door het Waterschap Rijn en IJssel de Watervergunning onder voorwaarden verleend. Op basis van deze vergunningen kunnen de beoogde werkzaamheden na het onherroepelijk worden van het voorliggende bestemmingsplan worden uitgevoerd.

4. Milieuaspecten

4.1 Effecten van de ingrepen

De belangrijkste ruimtelijke maatregelen in het kader van de natuurontwikkeling bestaan uit het afgraven van de gronden deels tot het maaiveld en deels tot onder het maaiveld ten behoeve van de ontwikkeling van nat schraalland. Een aantal percelen werd al gebruikt als kruiden- en faunarijk grasland. Dit gebruik wordt voortgezet. Daarnaast worden nog 2 bospercelen aangeplant.

4.2 Flora en Fauna

Verschillende soorten planten en dieren worden beschermd in de Flora- en faunawet. Een ruimtelijke ontwikkeling is alleen mogelijk als duidelijk is dat geen van de beschermde dieren worden verontrust, dat de nesten, holen of andere verblijfplaatsen niet worden, vernield, beschadigd of verstoord en dat planten niet worden verwijderd van hun groeiplaats.

Uitsnede kaart Gelders Natuurnetwerk (ontleend aan Provinciale Verordening GLD)

De locatie ligt binnen in het Gelders Natuurnetwerk. De nieuwe inrichting van het gebied past binnen de natuurdoelstellingen die voor het gebied zijn geformuleerd in het Gebiedsplan Natuur en Landschap van de provincie. De voorgestane ontwikkeling van het gebied is ook in overeenstemming met de uitgangspunten van het ontwerp Omgevingsvisie Gelderland (zie uitsnede kaart Omgevingsvisie).

Door de bodemingrepen en het deels gewijzigde gebruik van de gronden zal de bestaande natuurwaarden van het gebied aanzienlijk verbeteren en versterken. De totale herinrichting van het gebied betekent dat de natuurwaarde van de percelen in de toekomst nog verder toenemen. Hierdoor zal het gebied voor de wettelijk beschermde soorten sterk in betekenis toenemen.

4.3 Archeologische waarden

In het plangebied worden gronden deels afgegraven. Door deze ingrepen kan mogelijke verstoring van archeologische resten plaatsvinden. Op de gemeentelijke archeologische waardenkaart is de verwachtingswaarde voor deze gronden aangemerkt als ‘laag voor archeologische resten uit alle perioden’. Bij bodemingrepen met een oppervlakte van meer dan

5000 m^2 en diepte die verder reikt dan 40 cm is een archeologisch onderzoek vereist. De oppervlakte en de diepte van de af te graven gronden overschrijden deze drempels en onderzoek is daarom nodig.

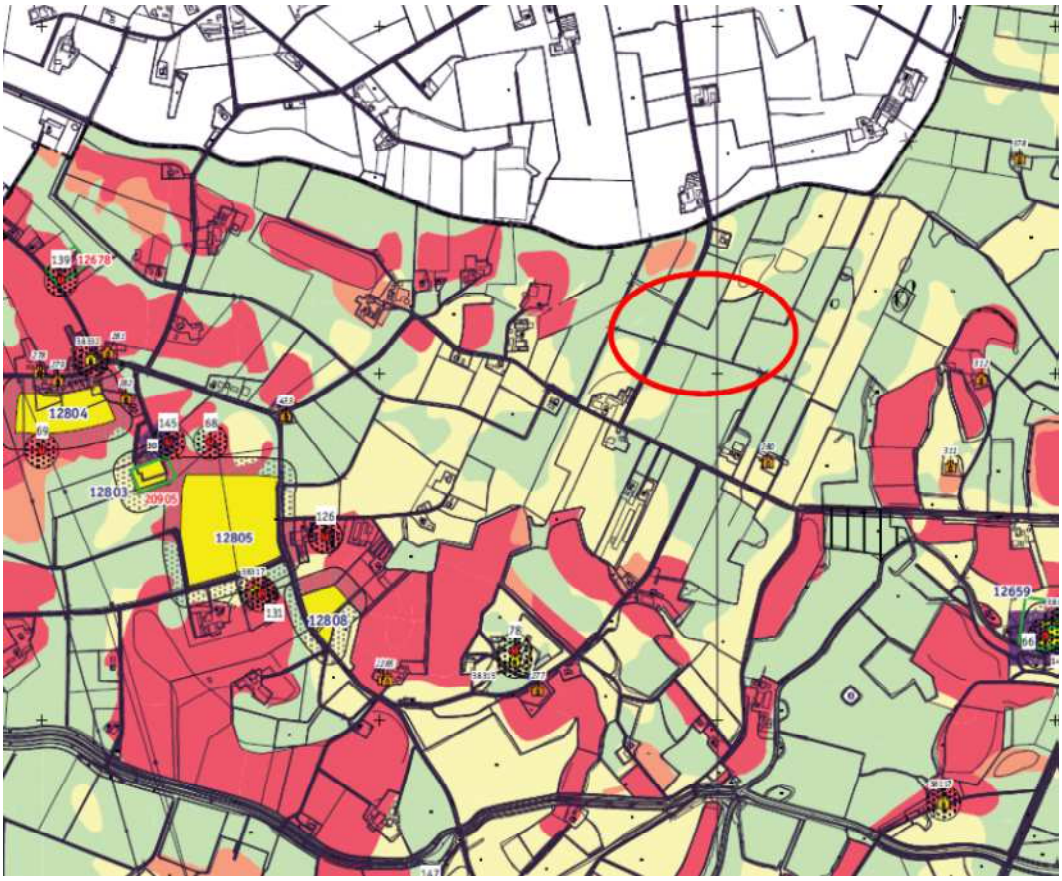

Afbeelding uitsnede archeologische waardenkaart met ligging plangebied

In augustus 2014 is een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek, karterend booronderzoek uitgevoerd.
Op basis van het bureauonderzoek is voor het plangebied een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld. Volgens de IKAW geldt een lage archeologische verwachting. Op de Archeologische Verwachtingskaart van de provincie Bronckhorst heeft het plangebied een lage waarde.

Het landschap heeft met name voor de prehistorische mens een belangrijke rol gespeeld in de keuze voor een bewoningsplaats. Het plangebied ligt naar verwachting op een relatief laag gelegen terrasrest. Gezien de ouderdom van de afzettingen kunnen in het plangebied archeologische resten worden verwacht vanaf het laat-paleolithicum.

Op grond van de landschappelijke ligging van het plangebied werden er alleen resten verwacht die in verband staan met rivierbedding gebonden activiteiten, zoals bruggen, voorden, watermolens etc. en mogelijk archeologische resten, bijvoorbeeld afvaldumps, die in verband staan met bewoning op nabij gelegen hoge gronden.

Bij de controle van het opgeboorde bodemmateriaal zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. De middelhoge verwachting voor rivierbedding gebonden activiteiten en afvaldumps kan daarom naar laag worden bijgesteld.

Het booronderzoek heeft aangetoond dat de ondiepe ondergrond in het hele plangebied is verstoord. Dit betekent dat geen archeologische waarden binnen het plangebied in situ worden verwacht.

Op grond van de resultaten van het onderzoek wordt voor het plangebied geen vervolgonderzoek geadviseerd. Bovenstaand advies vormt een zogenaamd selectieadvies. Met nadruk willen wij de opdrachtgever erop wijzen dat dit selectieadvies nog niet betekent dat al bodemverstorende activiteiten of daarop voorbereidende activiteiten kunnen worden ondernomen. De resultaten van dit onderzoek zullen namelijk eerst moeten worden beoordeeld door de bevoegde overheid (gemeente Bronckhorst), die vervolgens een selectiebesluit neemt.

Het onderzoek is als bijlage bij dit plan gevoegd.

4.4 Watertoets

Inleiding

Op 3 juli 2003 heeft het kabinet besloten tot wijziging van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening 1985 (BRO) in verband met de gevolgen van ruimtelijke plannen voor de waterhuishouding. Hiermee is het opnemen van een waterparagraaf (met watertoets) in bestemmingsplannen en bij vrijstellingen op basis van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) per 1 november 2003 verplicht geworden. De watertoets omvat het vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in voormelde plannen en vrijstellingen.

Relevante waterhuishoudkundige aspecten

Aan de hand van de Handreiking Watertoets is een overzicht gemaakt van de verschillende waterhuishoudkundige aandachtspunten die een rol spelen bij het initiatief.

Waterthema Relevant Toelichting

Thema	Toetsvraag	Relevant
Veiligheid	1. Ligt in of binnen 20 meter vanaf het plangebied een waterkering? (primaire waterkering, regionale waterkering of kade) 2. Ligt het plangebied in een waterbergingsgebied of winterbed van een rivier?	Nee Nee
Riolering en Afvalwaterketen	1. Is de toename van het afvalwater (DWA) groter dan 1m^3/uur? 2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ? 3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI of rioolgemaal van het waterschap?	Nee Nee Nee
Wateroverlast (oppervlakte-water)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 2500m^2? 2. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 500m^2? 3. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak? 4. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden,eekdalen, overstromingsvlaktes?	Nee Nee Nee Nee
Oppervlaktewater -kwaliteit	1. Wordt vanuit het plangebied (hemel)water op oppervlaktewater geloosd?	Nee

Grondwaterover-last	1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond? 2. Is in het plangebied sprake van kwel? 3. Beoogt het plan dempen van perceelsloten of andere wateren? 4. Beoogt het plan aanleg van drainage?	Nee Nee Nee Nee
Grondwaterkwaliteit	1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee
Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap? 2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Ja Nee
Volksgezondheid	1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde stelsel? 2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	Nee Nee
Natte natuur	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ? 2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water? 3. Bevindt het plangebied zich in beschermingszones voor natte natuur? 4. Bevindt het plangebied zich in een Natura 2000-gebied?	Nee Nee Ja Nee
Verdroging	1. Bevindt het plangebied zich in een TOP-gebied?	Nee
Recreatie	1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Nee
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Nee

Nadere toelichting Natte Landnatuur
De gronden van het plangebied liggen in de beschermingszone 'natte landnatuur'. De te nemen maatregelen voor de inrichting van het gebied beogen de natte natuurwaarden van het gebied te verbeteren. De beoogde ontwikkelingen incl. het verleggen van de watergang hebben geen negatieve invloed op de waterkwantiteit en -kwaliteit in relatie tot deze natte natuurgebieden.

Afbeelding beschermingszone 'natte landnatuur'' Waterplan 2010-2015

Nadere toelichting Inrichting en beheer
De A-watergang binnen het plangebied is in beheer bij het Waterschap Rijn en IJssel. Indien deze watergang in het kader van de nieuwe inrichting van het terrein ook moet worden aangepast of worden gedempt is daarop de Keur van het Waterschap Rijn en IJssel van toepassing.

De bestaande A-watergang wordt gedeeltelijk gedempt tot het gewenste nivo van het perceel. De watergang wordt gedempt met materiaal van de nieuw te graven watergang. Deze A-watergang ligt aan de zuid- en de westrand van het plangebied.

Ten behoeve van de voorgestelde ingrepen (dempen en omleggen) voor deze A-watergang is een aanvraag om een Watervergunning ingediend. Bij besluit van 15 mei 2015 is door het Waterschap Rijn en IJssel de Watervergunning onder voorwaarden verleend.

De provincie heeft op 26 januari 2015 een ontgrondingsvergunning verleend.

Afstemming met de waterbeheerder
In het kader van de watertoets is een concept van deze paragraaf voorgelegd aan de waterbeheerder. De waterbeheerder heeft zich op 13 november 2015 akkoord verklaard met de waterparagraaf en de voorgestelde ingrepen voor de A-watergang in het plangebied.

5. Juridische paragraaf

De bestemming van de agrarische gronden ‘(Agrarisch gebied met natuur- en landschapswaarden’ en ‘Agrarisch gebied met hoge natuur- en landschapswaarden) wordt omgezet naar de bestemming ‘Bos en Natuurterrein’. Deze laatst vermelde bestemming wordt opgenomen op de verbeelding behorende bij dit bestemmingsplan.

De regels van de bestemmingsplannen ‘Buitengebied 2005 Hengelo/Vorden’ en 'Buitengebied 2005/2008 Hengelo/Vorden' zijn van toepassing op het bestemmingsplan 'Buitengebied; IJzerhorst ong. Vierakker’.

6. Planeconomische aspecten

De plankosten en de inrichtingskosten worden gedragen door de initiatiefneemster. De economische uitvoerbaarheid is derhalve niet in het geding.

De initiatiefneemster zal een bijdrage in de financiering van de inrichtingsmaatregelen aanvragen in het kader van provinciale subsidieverordeningen kwaliteitsimpuls natuur en landschap 2013 (SKNL).

In Nederland zijn veel landbouwgebieden en natuurterreinen die waardevol zijn voor natuur en landschap. De provincies willen de natuurwaarden in deze gebieden graag behouden en verder ontwikkelen. Ondernemers kunnen subsidie krijgen voor natuurontwikkeling en -behoud. De provincies bepalen in een Natuurbeheerplan in welke gebieden deze subsidie kan worden aangevraagd.

De regels, deel uitmakende van de bestemmingsplannen ‘Buitengebied 2005 Hengelo/Vorden’, vastgesteld d.d. 27 april 2006 en 'Buitengebied 2005/2008 Hengelo/Vorden', vastgesteld d.d. 27 november 2008, zijn mede van toepassing op het bestemmingsplan 'Buitengebied; IJzerhorst ong. Vierakker’ en dienen hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd.

Besluit van burgemeester en wethouders van de gemeente Bronckhorst d.d. 2016.

Secretaris, Voorzitter,

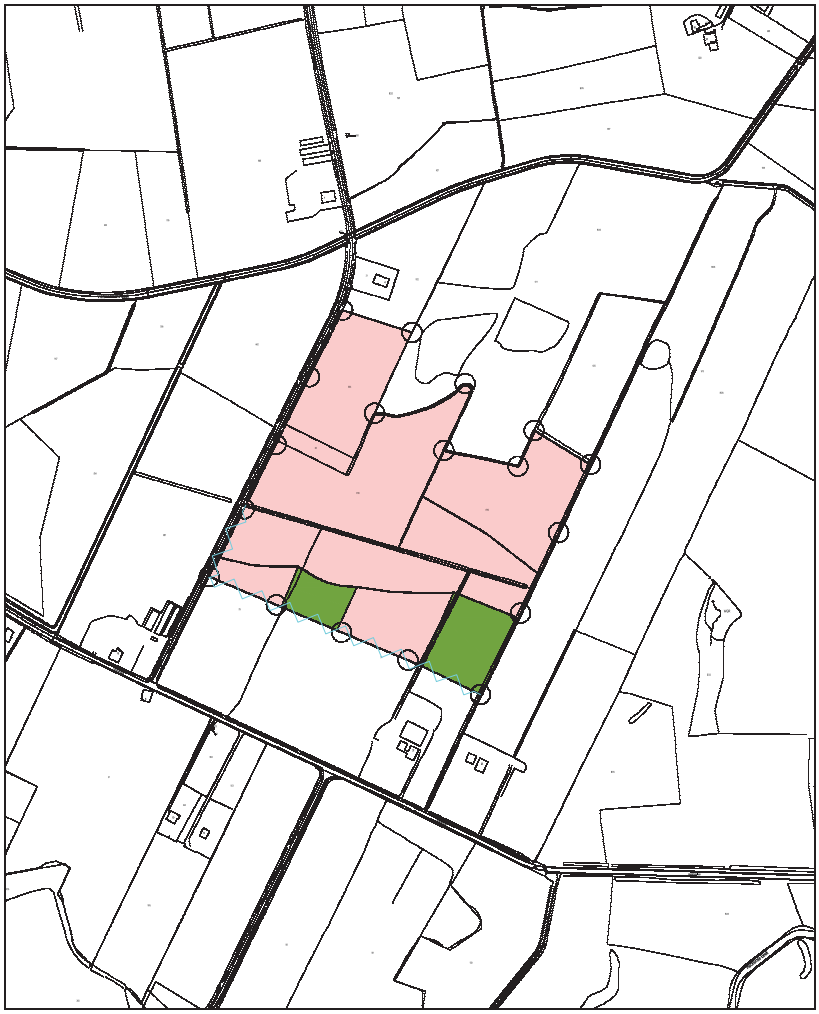

ART.NR.: BESTEMMINGEN

6 B N BOS EN NATUURTERREIN

14 A–WATERGANG

AANDUIDINGEN

BASISGEGEVENS

GRENS BESTEMMINGSPLAN

Statenlaan 8, 6828 WE Arnhem

GEMEENTE BRONCKHORST

BESTEMMINGSPLAN

BUITENGEBIED; IJZERHORST ONG. VIERAKKER

OOSTZEE ontwerp & omgeving

Kaart bestaat uit	1 blad	Tervisielegging dd.	nr.	Schaal	1 : 5000
Get. nov. 2015	Tek. W.S.	Vaststelling door de Raad dd.	nr.	Formaat	A3
NL.IMRO.1876.BP01043-ON01		Inwerkingtreding dd.	nr.	Projectcode	GBO691